

INFORMACIÓ

302

ABRIL 2026

Parc de Can Sostres - Torrelles de Llobregat

www.antlaformiga.org - ant.laformiga@gmail.com

PASSEJADA BOTÀNICA DE PRIMAVERA

dissabte, 11 d'abril de 2026,
a les 9 del matí

Passejada botànica de primavera

Sortirem a les 9 de la Creu de Sant Pau i caminarem fins al coll de Can Valent per tornar passant per la masia de Can Mas, tot observant la variada flora dels marges i dels camps de conreu, en un suau recorregut d'uns 3 kilòmetres i una durada màxima de 2 hores.

Hou de portar:

- Calçat adequat
- Aigua
- No pararem per menjar, veniu esmorzats o porteu alguna cosa lleugera per picar.
- No s'accepten mascotes

Us hi esperem!!

Després d'haver-se ajornat la programació de la passejada de botànica d'hivern, degut a les restriccions d'accés al medi natural en grup, imposades per la lluita contra la pesta porcina africana que afectava els senglars, es retorna a projectar aquesta activitat.

S'ha programat per al dissabte, 11 d'abril, a les 9 del matí, amb trobada, de les persones que hi vulguin participar, a la creu de Sant Pau.

La ruta planificada passarà pel coll de can Valent i la masia de can Mas per retornar al punt d'inici.

En aquest recorregut, d'uns 3 km i d'unes 2 hores, s'observarà la variada flora dels marges del camí i dels camps de conreu.

Aquesta activitat és oberta a totes les persones interessades en reconèixer les espècies vegetals del nostre entorn alhora que es fa una suau passejada pel nostre territori.

Passejada botànica de primavera. 10/5/2025.

CONEIX ELS OCELLS DEL PARC DE CAN COLL

El diumenge, 12 d'abril, de les 12 a les 13 hores, al parc de can Coll, s'ha programat aquesta activitat ornitològica oberta al públic en general.

Es tracta d'observar els ocells que es poden trobar dins dels límits del parc de can Coll.

El grup d'ornitologia de l'ANT incorporarà les dades de les observacions obtingudes dins del projecte "Els ocells dels jardins" de l'ICO. L'objectiu és anar observant l'evolució de l'avifauna existent al parc a través del temps amb aquest projecte de ciència ciutadana.

Ocells
dels Jardins

fr en es ca

24a MARATÓ ORNITOLÒGICA TORRELLENCA

surt a **Veure** els ocells

**24a Marató ornitològica
Torrelles de Llobregat
dissabte, 25 d'abril del 2026, al matí**

Informació i inscripcions:
fins el 20 d'abril
T. 648897969
ant.laformiga@gmail.com
www.antlaformiga.org

El grup d'ornitologia ha programat la Marató ornitològica d'enguany per al dissabte, 25 d'abril. Aquesta activitat, com en els últims anys, es fa al matí, de les 6 a les 13 hores.

Si voleu observar i conèixer els ocells del nostre entorn, inscriviu-vos-hi, abans del dilluns, 20 d'abril. És de franc. Cal fer-ho per correu electrònic a l'adreça de l'entitat. D'una forma lúdica i divertida aprendreu a observar els ocells al costat de gent que ja hi té experiència. Cal portar binocles. Si no en teniu, demaneu-los i us els deixarem. També cal portar roba i calçat adequats per al camp.

És una activitat tradicional de la nostra entitat que s'ha fet a l'abril des de l'any 2002, cada any, excepte el 2020, degut al confinament decretat per la pandèmia de la Covid.

En les vint-i-tres edicions anteriors la participació d'observadors ha oscil·lat entre 3 i 20 persones.

Segons els anys el nombre d'espècies d'ocells detectades ha variat entre un mínim de 38 i un màxim de 60.

Com més observadors hi participin i més grups es puguin fer, més probabilitats hi haurà d'observar espècies diferents.

Us animem a participar-hi.

El dilluns, 20 d'abril, a les 21,30 hores, a la masoveria de can Sostres, en la reunió del grup d'ornitologia, s'organitzaran els grups amb les persones inscrites, amb un cap de colla. Hi podeu assistir.

Per a les que no hi puguin assistir, el cap de colla es posarà en contacte amb les persones inscrites per indicar-los el punt de trobada.

En acabar el concurs es compartirà un aperitiu entre els participants mentre es comparen les llistes de les espècies observades o escoltades i es veu quin grup n'ha detectat més.

L'any passat s'havien inscrit vuit persones, però per causes personals i les previsions meteorològiques només hi participaren 5

persones en un sol grup. Cap a les 10,30 hores, degut a la pluja, es va acordar finalitzar l'activitat. Tot i així, es va aconseguir detectar 47 espècies.

Evolució del nombre d'espècies detectades en les maratons.

nº d'edició	observadors	espècies	data
1a Marató	18	46	20/4/2002
2a Marató	16	53	26/4/2003
3a Marató	4	38	24/4/2004
4a Marató	9	55	30/4/2005
5a Marató	9	50	22/4/2006
6a Marató	7	47	28/4/2007
7a Marató	16	58	26/4/2008
8a Marató	14	60	25/4/2009
9a Marató	15	58	24/4/2010
10a Marató	18	57	30/4/2011
11a Marató	20	54	21/4/2012
12a Marató	11	54	20/4/2013
13a Marató	13	56	26/4/2014
14a Marató	12	56	18/4/2015
15a Marató	9	53	18/4/2015
16a Marató	3	50	8/4/2017
17a Marató	6	51	21/4/2018
18a Marató	12	53	27/4/2019
19a Marató	7	51	24/4/2021
20a Marató	7	51	30/4/2022
21a Marató	5	45	29/4/2023
22a Marató	8	58	27/4/2024
23a Marató	5	47	26/4/2025

Corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*).

Bio DIVER CIUTAT

UNEIX-TE AL RECOMPTE MUNDIAL
DE NATURA URBANA

Quatre dies per compartir les observacions de
fauna i flora a l'àrea metropolitana de Barcelona

24 - 27 ABRIL 2026

www.biodiverciutat.cat
#BioDiverCiutat - @MINKA_Catalunya

L'Institut de Ciències del Mar organitza el BioDiverCiutat 2026.

Del divendres, 24 al dilluns, 27 d'abril es recullen totes les observacions de natura dins de l'àrea metropolitana de Barcelona pujades a Minka. Amb l'ajuda dels voluntaris que vulguin registrar les espècies existents, fent fotos i enviant-les a la plataforma de ciència ciutadana Minka.

El BioDiverCiutat 2026 s'organitza dins del City Nature Challenge, una competició amistosa internacional on més de 700 ciutats d'arreu del món busquen documentar la biodiversitat urbana.

L'ANT hi col·labora organitzant la 24a Marató ornitològica, el dissabte, 25 d'abril, de les 6 a les 13 hores. Les observacions que es realitzin durant la marató i es puguin fotografiar es pujaran a la plataforma.

A més animem als membres de l'associació a pujar-hi fotografies d'animals i plantes del nostre entorn. Si s'identifiquen, millor, sinó ja ho faran altres membres col·laboradors de Minka.

A continuació reproduïm la informació rebuda.

Torna el #BioDiverCiutat!

Del 24 al 27 d'abril, Barcelona se suma al repte global @citnatchallenge per descobrir la biodiversitat urbana.

Amb la plataforma MINKA, pots ajudar a documentar plantes, animals i fongs que viuen a la nostra ciutat.

L'objectiu? Registrar el màxim nombre d'espècies possibles a l'àrea metropolitana de #Barcelona.

Si formes part d'una entitat o centre educatiu, organitza una sortida i participa!

Tota la info a la web de biodiverciutat.cat!
Impulsat per Embimos-@icm.csic i @ibb_botanic

BioDiverCiutat 2025 en xifres

observacions	4.369
espècies	978
participants	61

A l'esquerra mapa de l'àrea metropolitana amb els municipis amb més observacions aportades el 2025 en verd.

TALLER DE CONSTRUCCIÓ DE CAIXES NIU PER ALS OCELLS A CAN COLL

Dins de la programació de la primavera, al parc de can Coll, el diumenge, 22 de març, de les 12 a les 13 hores, es va fer el taller de construcció de caixes niu per als ocells i, després, es van col·locar als arbres del parc.

Les activitats desenvolupades en la denominada jugateca ambiental són programades per l'AMB i l'Ajuntament. Aquest últim va demanar la col·laboració de l'ANT per a algunes activitats.

Per fer aquest taller de muntatge de les caixes niu es va comptar amb cinc kits proporcionats per l'AMB.

Es va iniciar l'activitat explicant perquè s'instal·len les caixes niu i les diverses espècies d'aus que hi nidifiquen. Després es va procedir a ajudar els participants en el taller a muntar d'una manera molt senzilla les caixes niu. Només es tractava de fer el muntatge acoblant les diverses peces amb cargols.

Un cop muntades només calia penjar-les en els arbres triats.

Des del grup d'ornitologia de l'ANT es va valorar de forma molt positiva la participació aconseguida.

El diumenge, 17 de maig, de les 12 a les 13 hores, hi ha programada la sessió de treball del seguiment de la nidificació en aquestes caixes niu instal·lades al parc. Caldrà baixar les caixes niu, comprovar si estan ocupades i tornar-les a penjar.

Esperem que havent instal·lat les caixes niu tant tard no suposi cap impediment perquè les ocupin.

Cal dir que aquesta activitat és independent del seguiment de les caixes niu que des de fa anys estan instal·lades pel grup d'ornitologia en diverses zones forestals del municipi.

El dijous, 21 de maig, al matí, membres del grup d'ornitologia revisaran una part de les caixes niu de l'entitat.

El dissabte, 30 de maig, a les 9 del matí, amb trobada a can Sostres, hi ha programada la sortida per fer el seguiment de la nidificació de l'altra part de les caixes niu. Aquesta activitat és oberta i dedicada especialment als menors. Així poden veure si les caixes niu són ocupades i si hi ha polls o ous.

A la web de l'ANT, es pot entrar als censos de les caixes niu fets de l'any 2002 fins el 2025.

El model de caixes niu per als ocells utilitzat per l'ANT, diferent dels kits fets servir per al parc de can Coll, es basa en el model desenvolupat pel Grup d'Anellament de Calldetenes – Osona (GACO) amb una experiència de 40 anys.

Les primeres caixes niu instal·lades l'any 2002 es van construir al seu taller, a Calldetenes. A la web de l'ANT hi ha la plantilla i les instruccions per fer-les.

MENJADORES PER ALS OCELLS

A la tardor i quan comença l'hivern el grup d'ornitologia promou la instal·lació de menjadores per als ocells en el nostre entorn. L'objectiu és oferir aliment suplementari als ocells que hivernen al nostre entorn, de les espècies que hi ha durant tot l'any i dels exemplars que venen procedents de més al nord.

Al mateix temps això facilita l'observació dels ocells que les visiten.

Quan es van fer els tallers de construcció de menjadores els anys 2019 i 2021, es va veure interès de la gent per instal·lar-los a casa seva i observar els ocells que les visitaven.

Aleshores es va aprofitar aquest interès inicial per obrir un projecte dins de la plataforma de ciència ciutadana Minka, on ja hi havia altres projectes d'observacions de les diverses branques de la natura del nostre entorn.

És a la següent adreça:

<https://minka-sdg.org/projects/projecte-menjadores>

En aquest projecte es poden pujar totes les fotografies dels ocells que visiten les menjadores.

Fins a finals del mes de març ja hi constaven 1.279 observacions.

Ara, a la primavera, el grup d'ornitologia recomana la retirada de les menjadores instal·lades. Ja no cal alimentació suplementària per superar el fred i les diverses espècies poden obtenir l'aliment suficient.

A continuació reproduïm una fotografia de les principals espècies que s'han incorporat al Projecte menjadores.

Mallerenga carbonera (*Parus major*). Josep Callau.

Lluer (*Spinus spinus*). Neus Planas.

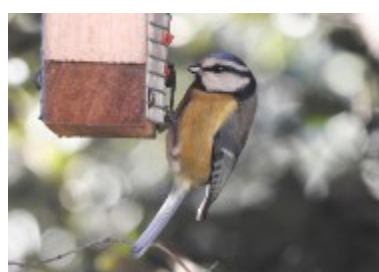
Mallerenga petita (*Periparus ater*). Vicenç Roig.

Cotxa fumada (*Phoenicurus ochruros*). Neus Planas.

Tallarol de casquet (*Sylvia atricapilla*). Josep Callau.

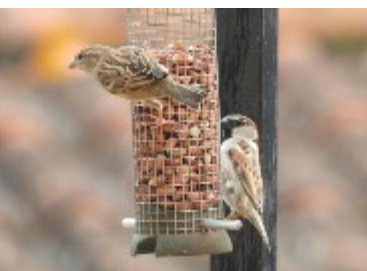
Bruel (*Regulus ignicapilla*). Isabel Mora.

Mallerenga blava (*Cyanistes caeruleus*). Tomás Blasco.

Pardal comú (*Passer domesticus*). Vicenç Roig.

Mallerenga emplomallada (*Lophophanes cristatus*).
Tomás Blasco.

25è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

Aquests eren els noms correctes de les espècies (el nom científic i els populars en català, castellà i anglès) de les quatre fotografies del concurs d'enguany, corresponents als mesos de gener i febrer.

Foto nº 1:	<i>Podiceps auritus</i> Slavonian Grebe	Cabussó orellut Zampullín Cuellirojo
Foto nº 2:	<i>Galerida cristata</i> Crested Lark	Cogullada comuna Cogujada Común
Foto nº 3:	<i>Podiceps auritus</i> Slavonian Grebe	Cabussó orellut Zampullín Cuellirojo
Foto nº 4:	<i>Galerida cristata</i> Crested Lark	Cogullada comuna Cogujada Común

Aquestes eren les dues fotografies enviades per Sergi Sales, corresponents al mes de febrer. A sota publiquem el text d'en Sergi Sales amb les solucions.

Les solucions del febrer:

Àguila imperial oriental (*Aquila heliaca*)- Hongria

Estructuralment ja es veu una àguila gran, corpulenta. Estudiant la muda ens ajuda a la seva identificació. Està mudant primàries activament alhora que mantenint plomes juvenils mostrant encara una mica de panell pàl·lid a l'ala. En el cas de la imperial ibèrica els immadurs resten amb plomes amb tons més rogencs que en el cas de la imperial i sobretot sense típic ratllat del pit de la oriental.

Territ fosc (*Calidris maritima*)- Islàndia

La combinació de potes grogues amb l'hàbitat de la foto (roques en ambient marí) ja ens porten a pensar en la nostra regió en el territ fosc. La dificultat és centra en que es un exemplar juvenil sense acabar la primera muda, plomatge amb el que no estem tant acostumats.

Sergi Sales

25è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

Publiquem la classificació del concurs amb la puntuació de les quatre fotografies corresponents als mesos de gener i febrer.

8 PUNTS:	Dani Paredes Marc A. Libre Núria Rodríguez
7 PUNTS:	Dani Rey Faura
6 PUNTS:	Domènec Anguera Otger Fortià
5 PUNTS:	Coia Lladó
4 PUNTS:	Martí Gonzalez Roser i Joan Sandra Morujo
3 PUNTS:	Marc Pérez
2 PUNTS:	Cesc Capdevila Enric Morera Maria Mira Octavi i Eva Pep Domènech
1 PUNT:	Josep Callau Lluís Estrada Vicenç Roig
0 PUNTS:	Beth Mejan

A sobre reproduïm les dues fotografies, enviades per Sergi Sales, corresponents al mes de març. Es podia respondre fins el dimarts, 31 de març.

Aquest mes de març s'ha rebut la primera prova extra. Reproduïm el text d'en Sergi Sales, amb les quatre fotografies.

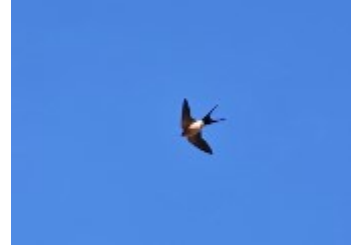
*Aquest mes toca prova extra que com sabeu pot ajudar a sumar fins a 2 punts
En aquest cas són uns quan ocells híbrids que he vist per Catalunya, cada espècie
que trobeu suma 0,25 punts
Apa, bon ull!!!*

OBSERVACIONS ORNITOLÒGIQUES

Publiquem les observacions d'ocells del març del 2026 de les quals hem rebut comunicació. Al projecte "Observacions ornitològiques de Torrelles de Llobregat", dins de la plataforma Minka, hi ha més observacions amb fotografia o so. Des del grup d'ornitologia agraïm aquestes comunicacions a totes les persones que ho han fet.

Xoriguer (*Falco tinnunculus*) (1 ex.) fotografiat a l'església.
Dilluns, 30 de març del 2026, a les 13,10 hores.
Observador: Vicenç Roig

Oreneta cua-rogenca (*Cecropis daurica*) (1 ex.) fotografiat al mas Segarra.
Dilluns, 30 de març del 2026, a les 11 hores.
Observador: Fernan Roig

Trist (*Cisticola juncidis*) (1 ex.) fotografiat a can Tòfol del racó.
Dilluns, 30 de març del 2026, a les 10,20 hores.
Observador: Vicenç Roig

Picot garser petit (*Dryobates minor*) (1 ex.) fotografiats a can Roig.
Diumenge, 29 de març del 2026, a les 7,30 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cabusset (*Tachybaptus ruficollis*) (2 ex.) observats al mas Segarra.
Dissabte, 28 de març del 2026, a les 13 hores.
Observador: Fernan Roig

Àguila cuabarrada (*Aquila fasciata*) (1ex.) fotografiat al centre urbà.
Dijous, 26 de març del 2026, a les 13,11 hores.
Observador: Vicenç Roig

Astor (*Astur gentilis*) (1 ex.) fotografiat a la vall de can Reinal.
Dijous, 26 de març del 2026, a les 9,58 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cotorreta pitgrisa (*Myiopsitta monachus*) (4 ex.) observats a les Rovires.
Dijous, 26 de març del 2026, a les 9,45 hores.
Observador: Tomás Blasco

Cargolet (*Troglodytes troglodytes*) (1 ex.) fotografiat a cal Mixerris vell.
Dijous, 26 de març del 2026, a les 9,25 hores.
Observador: Vicenç Roig

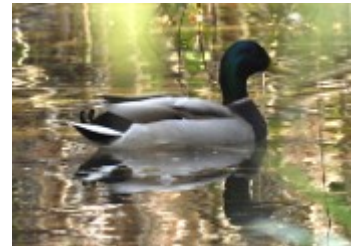
Verdum (*Chloris chloris*) (1 ex.) fotografiat a can Roig.
Dimarts, 24 de març del 2026, a les 10,58 hores.
Observador: Vicenç Roig

Àguila marcenca (*Circaetus gallicus*) (1 ex.) observat a can Güell.
Dilluns, 23 de març del 2026, a les 14 hores.
Observador: Juan Mora

Cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*) (1 ex.) fotografiat a la font del Cucut.
Dilluns, 23 de març del 2026, a les 12,33 hores.
Observador: Vicenç Roig

Ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) (1 ex.) fotografiat a les Camanyes.
Dilluns, 23 de març del 2026, a les 10,54 hores.
Observador: Vicenç Roig

Colltort (*Jynx torquilla*) (1 ex.) fotografiat a can Roig.
Diumenge, 22 de març del 2026, a les 8,30 hores.
Observador: Vicenç Roig

Corb (*Corvus corax*) (2 ex.) fotografiats a Torrelletes.
Dissabte, 21 de març del 2026, a les 10,24 hores.
Observador: Vicenç Roig

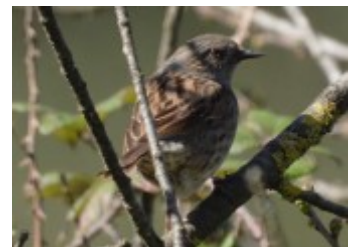
Oreneta comuna (*Hirundo rustica*) (3 ex.) observats al centre urbà.
Dilluns, 16 de març del 2026, a les 10 hores.
Observadora: Rosa Simon

Bernat pescaire (*Ardea cinerea*) (1 ex.) observat a la Plana.
Diumenge, 22 de març del 2026, a les 9 hores.
Observador: Pep Domènech

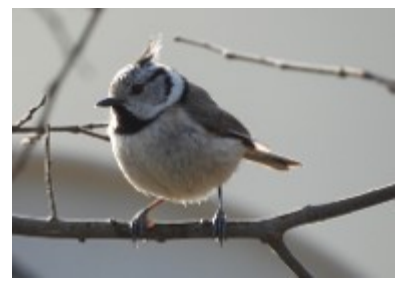
Gaig (*Garrulus glandarius*) (1 ex.) fotografiat a can Tòfol del racó.
Dimarts, 17 de març del 2026, a les 11,44 hores.
Observador: Vicenç Roig

Pardal de bardissa (*Prunella modularis*) (1 ex.) fotografiat a can Tòfol del racó.
Dimarts, 17 de març del 2026, a les 11,14 hores.
Observador: Vicenç Roig

Oreneta comuna (*Hirundo rustica*) (2 ex.) observats al centre urbà.
Dilluns, 16 de març del 2026, a les 8 hores.
Observadora: Rosa Simon

Cadenera (*Carduelis carduelis*) (1 ex) fotografiat a Torrelletes.
Dissabte, 14 de març del 2026, a les 12 hores.
Observador: Vicenç Roig

Mallerenga emplomallada (*Lophophanes cristatus*) (1 ex.) fotografiat a can Roig.
Divendres, 13 de març del 2026, a les 8,54 hores.
Observador: Vicenç Roig

Raspinell (*Certhia brachydactyla*) (1 ex.) fotografiat a can Güell.
Dimecres, 11 de març del 2026, a les 10,16 hores.
Observador: Vicenç Roig

Aligot comú (*Buteo buteo*) (1 ex.) fotografiat a can Güell.
Dimecres, 11 de març del 2026, a les 10,42 hores.
Observador: Vicenç Roig

Lluer (*Spinus spinus*) (1 ex.) fotografiat a can Roig.
Dimecres, 11 de març del 2026, a les 9,26 hores.
Observador: Vicenç Roig

Mallerenga cuallarga (*Aegithalos caudatus*) (1 ex.) fotografiat al camí de can Reinal.
Dimarts, 10 de març del 2026, a les 11,56 hores.
Observador: Vicenç Roig

Xot (*Otus scops*) (1 ex.) escoltat al parc de can Sostres.
Dilluns, 9 de març del 2026, a les 21 hores.
Observadora: Núria Tort

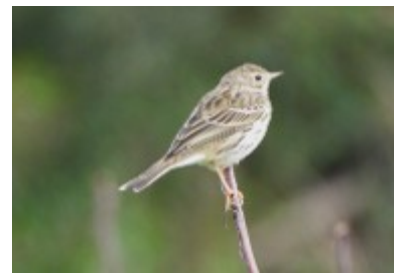
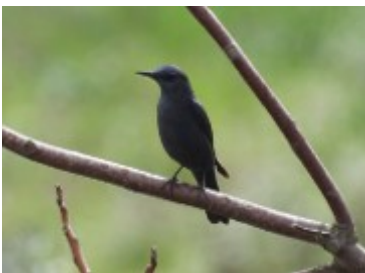
Mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) (1 ex.) fotografiat a la font del Cucut.
Dilluns, 9 de març del 2026, a les 12,08 hores.
Observador: Vicenç Roig

Aligot comú (*Buteo buteo*) (2 ex.) observats al centre urbà.
Dilluns, 9 de març del 2026, a les 8,30 hores.
Observadora: Rosa Simon

Astor (*Astur gentilis*) (1 ex.) observat a cal Mixerris vell.
Dilluns, 9 de març del 2026, a les 8,30 hores.
Observador: Tomás Blasco

Cotxa fumada (*Phoenicurus ochrurus*) (1 ex) fotografiat a Torrelletes.
Dissabte, 7 de març del 2026, a les 11,38 hores.
Observador: Vicenç Roig

Merla blava (*Monticola solitarius*) (1 ex) fotografiat a Torrelletes.
Dissabte, 7 de març del 2026, a les 11,30 hores.
Observador: Vicenç Roig

Titella (*Anthus pratensis*) (1 ex.) fotografiat a Torrelletes.
Dissabte, 7 de març del 2026, a les 11,20 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cotoliu (*Lullula arborea*) (2 ex.) observats a Torrelletes.
Dissabte, 7 de març del 2026, a les 11 hores.
Observador: Vicenç Roig

Titella (*Anthus pratensis*) (12 ex.) observats a can Güell.
Dimecres, 4 de març del 2026, a les 11 hores.
Observador: Vicenç Roig

Roquerol (*Ptyoprogne rupestris*) (10 ex.) observats a la serra de can Valent.
Dilluns, 2 de març del 2026, a les 12,25 hores.
Observador: Vicenç Roig

Falcó pelegrí (*Falco peregrinus*) (1 ex.) observat a la serra de can Güell.
Dilluns, 2 de març del 2026, a les 11,20 hores.
Observador: Vicenç Roig

Oriol (*Oriolus oriolus*) (1 ex.) observat a can Guey.
Diumenge, 1 de març del 2026, a les 11,30 hores.
Observador: Javier Sanz

Bitxac comú (*Saxicola rubicola*) (1 ex.) fotografiat a can Tòfol del racó.
Diumenge, 1 de març del 2026, a les 9,56 hores.
Observador: Vicenç Roig

Gratapalles (*Emberiza cirius*) (1 ex.) fotografiat a can Roig.
Diumenge, 1 de març del 2026, a les 9,05 hores.
Observador: Vicenç Roig

CONTROL DE NIDIFICACIÓ DE LES CAIXES NIU PER ALS OCELLS

dissabte, 30 de maig del 2026
a les 9 del matí
a can Sostres

Caixes niu per als ocells Sortida de control de nidificació

Sortida de camp organitzada pel grup d'ornitologia per revisar les caixes niu instal·lades en el nostre entorn i controlar-ne la nidificació. És una activitat oberta al públic en general i, especialment, als menors. Podran observar, si n'hi ha, ous i polls dels ocells que hi nidifiquen.

Organitzada pel grup d'ornitologia de l'

El dilluns, 2 de febrer, al matí, es va fer la neteja de les caixes niu per als ocells, instal·lades en el nostre entorn, per deixar-les a punt per a la nidificació a la primavera.

El grup d'ornitologia ha programat dues sessions de control de la nidificació de les caixes niu de l'ANT.

El dissabte, 30 de maig, a les 9 del matí es trobaran a can Sostres les persones que vulguin participar en aquesta sortida de control de la nidificació de les caixes niu. És una activitat oberta al públic en general i, especialment, als menors. Es podrà observar, si hi ha caixes ocupades, els ous i polls dels ocells que hi nidifiquen.

L'any passat ja es va fer i va generar interès i va agradar molt als participants.

Abans, el dijous, 21 de maig, a les 9 del matí, a can Sostres, es trobaran els membres del grup d'ornitologia per fer una altra sortida de camp de control de les caixes niu.

Hi ha instal·lades 30 caixes niu de l'ANT en els boscos del nostre entorn. A més també es recullen dades de les caixes niu fetes en el taller de construcció realitzat el novembre del 2018, coincidint amb la Festa Major de Sant Martí.

En aquell taller es construïren 45 caixes niu, 15 de les quals s'emportaren els participants. Una part d'aquests continuen aportant dades de la nidificació de les caixes niu instal·lades per ells.

El grup d'ornitologia, en col·laboració amb l'Ajuntament i l'AMB, també participarà en el seguiment de la nidificació de les cinc caixes niu que es van col·locar en arbres del parc de can Coll.

Aquesta activitat és programada per al diumenge, 17 de maig, de les 12 a les 13 hores del migdia. En els horaris habituals del parc de can Coll. L'espai de joc és obert els diumenges de les 11,30 a les 13,30 hores i les activitats de les 12 a les 13 hores.

Participants en la sortida de seguiment de la nidificació de les caixes niu de l'any passat. 17/5/2025.

SETMANA DE LA NATURA 2026

La Xarxa per la Conservació de la Natura ha organitzat durant deu anys seguits la Setmana de la Natura. Enguany serà l'onzena edició.

Aquesta setmana s'inicia el Dia Internacional de la Diversitat Biològica (22 de maig), inclou el Dia Europeu dels Parcs (24 de maig) i finalitza amb el Dia Mundial del Medi Ambient (5 de juny).

Es demana a les entitats que organitzin activitats entre aquestes dates i s'introdueixin al web de l'organització.

En els últims anys sempre hi hem inclòs alguna de les activitats programades per la nostra associació entre les dates assenyalades.

De moment, només el grup d'ornitologia té programada una sortida als Aiguamolls de l'Empordà per al dijous, 4 de juny.

A continuació reproduïm el text del correu electrònic rebut.

Benvolgut/da,

La Setmana de la Natura 2026 tindrà lloc del 22 de maig al 5 de juny i ens encantaria comptar amb vosaltres per a l'organització d'una o més activitats!

<https://setmananatura.cat/2026>

Després de l'èxit de la darrera edició (amb 507 activitats i 312 organitzadors!), esperem enguany poder celebrar la 11a edició de la Setmana de la Natura, i per això necessitem la vostra participació i implicació.

La Setmana de la Natura dona el seu tret de sortida amb el Dia Internacional de la Diversitat Biològica (22 de maig), inclou el Dia Europeu dels Parcs (24 de maig) i finalitza amb el Dia Mundial del Medi Ambient (5 de juny). A través de les activitats que s'organitzen arreu del territori podrem conèixer com implicar-nos col·lectivament de nou per seguir conservant i gaudint la Natura i així celebrar aquesta 11ª edició.

La conservació comença avui!

#Futurviu

Si des de la vostra entitat també creieu en la importància de la implicació ciutadana per a la conservació de la natura, organitzeu una o diverses activitats del 22 de maig al 5 de juny!

Tot i que la temàtica d'enguany és la importància dels projectes de conservació i recuperació d'espècies amenaçades, també s'acceptaran al web altres tipologies d'activitats relacionades amb la natura, sempre que es compleixin els requisits.

Ja podeu introduir les vostres activitats a través del formulari web!

Aquí teniu un videotutorial per conèixer com fer-ho: <https://www.youtube.com/watch?v=HReaSOPnnkU>.

Si ja heu participat anteriorment a la Setmana de la Natura, no cal que torneu a introduir la informació del vostre organitzador, podreu seleccionar-lo directament al quadre «afegir una activitat». Si s'ha de modificar el nom o el logotip, escriviu-nos a info@setmananatura.cat i farem els canvis que ens indiqueu. Tingueu en compte que es pot afegir més d'un organitzador per activitat, si és el cas.

També us farem arribar materials gràfics per ajudar-vos en la difusió de la vostra activitat i de la Setmana Natura 2026. En aquest enllaç trobareu el cartell i la plantilla per a activitats de la Setmana Natura 2026. A més, com cada any, us farem arribar els braçalets #setmananatura perquè els pugueu repartir entre els vostres participants.

Durant la Setmana, podeu seguir totes les activitats que es faran a través de les xarxes socials amb el hashtag #setmananatura i #futurviu. També podeu seguir-nos a BlueSky o Instagram al perfil @SetmanaNatura.

Per qualsevol dubte, o per rebre més informació, podeu escriure'ns a info@setmananatura.cat

També podeu consultar aquest dossier informatiu o la web: <https://setmananatura.cat/2026/com-participar/>

Salut i Natura!

Sara Sabi Corominas
Setmana de la Natura
info@setmananatura.cat
www.setmananatura.cat
Xarxa per a la Conservació de la Natura
C/Sant Jordi, 65 - Vic. Telf: 93 886 61 35

Acompanyem aquest full informatiu amb el número 287 de la Col·lecció Documents d'ant, amb el títol "Focus verd 2"

Hem confeccionat aquest document amb dotze fotografies, i els articles que les acompanyen, que es publiquen dins la secció "Focus verd" de la revista de divulgació científica *Mètode*, de la Universitat de València, a càrrec de Roberto García-Roa.

Hem recollit les publicades des de l'any 2022 al 2026.

García-Roa ha desenvolupat part de la seva carrera professional com a investigador al Laboratori d'Etologia de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva de la Universitat de València i actualment treballa a la Universitat de Lund (Suècia).

Anteriorment en el número 255 d'aquesta mateixa col·lecció ja s'havien editat les dotze fotografies, amb els textos corresponents, d'aquesta secció, publicats des de l'any 2019 al 2022. Es va enviar en el lliurament de l'agost del 2023.

Roberto García-Roa va coordinar el monogràfic titulat "Instants de ciència" publicat al número 116 de la revista *Mètode* el març del 2023. Com a complement del document, reproduïm a continuació l'editorial i l'article introductor del monogràfic. Finalment reproduïm una informació sobre l'autor, en relació als premis de fotografia obtinguts, publicada a la web de la Universitat de València.

Editorial: Instants de ciència

22/03/2023

Martí Domínguez

L'escriptora Susan Sontag es va referir a la fotografia com «la manera moderna de mirar: predisposada a favor dels projectes de descobriment i d'innovació». Les fotografies, afirmava, són l'entrada principal a realitats de les quals no tenim una vivència directa. En aquest número hem volgut precisament això, fixar-nos en aquesta mirada moderna que ens permet captar instants que milloren el coneixement disponible sobre el nostre entorn i ens fan reflexionar sobre la seua conservació. El volum ha estat coordinat per Roberto García-Roa, investigador en Ecologia Evolutiva a la Universitat de Lund (Suècia), però també un dels fotògrafs de natura i conservació més destacats del panorama actual. Les seues fotografies han obtingut nombrosos reconeixements com el premi *Capturing Ecology* atorgat per la *British Ecological Society*, que ha guanyat fins a tres ocasions. La poderosa imatge de portada d'aquest número, així com les dels separadors del quadern central, són una bona mostra del seu treball. Les seues fotografies ens acosten el món de la biodiversitat des de la seua mirada, precisa alhora que compromesa. En el número també trobem entrevistes destacades a la fotògrafa de natura Cristina Mittermeier, al filòsof Peter Singer i a l'escriptora Carolyn Steel, així com articles i seccions que ens fan reflexionar sobre el coneixement científic i la comunicació de la ciència. Susan Sontag ens advertia també que totes les imatges són fragments, detalls, que no hi ha una fotografia definitiva. De la mateixa manera, cada número de *Mètode* ens acosta a bocins

de coneixement, instant de ciència que ens ajuden a conformar el coneixement del món que ens envolta. Un coneixement que és més necessari que mai per a comprendre i fer front als reptes que ens esperen. Per això és especialment trista la notícia de la desaparició de la revista *Investigación y Ciencia*, que ens arriba durant la redacció d'aquest editorial. Un bioindicador de la mala salut de la nostra cultura científica, i que ens hauria de fer reflexionar sobre el paper que realment atorguem a la divulgació i a la comunicació de la ciència.

© *Mètode* 2023 - 116. *Instants de ciència* - Volum 1 (2023)

Instants de ciència

Fotografia i comprensió de la natura

22/03/2023

Roberto García-Roa

Tant la imatge de portada com les que acompanyen els articles d'aquest monogràfic són obra de l'investigador i fotògraf Roberto García-Roa (Madrid, 1984). Les seues fotografies s'han publicat a mitjans com *National Geographic* i *The Guardian*, entre d'altres. Forma part de la *Lliga Internacional de Fotògrafs de Conservació* i del programa d'Ambaixadors de Canon. Roberto García-Roa. Dades exif: Canon EOS 5D Mark IV, Canon 100-400; 1/640; f5; ISO200.

La recerca de la certesa en un món sovint dicotòmic –on triar entre dues opcions sembla ser la millor (i més senzilla) alternativa– dona sentit a l'expressió «una imatge val més que mil paraules». Però, si fugim de simplicitats, per què escollir entre les dues?

Des de l'aparició de la fotografia, la comunitat científica ha tingut a la seua disposició una eina amb la qual proveir el coneixement d'imatges objectives que fins aleshores registrava i compartia a través de la paraula (tant oral com escrita) i la il·lustració. Així, es va

tornar una eina clau per expandir, una vegada i una altra, les fronteres de la comprensió de la natura. Tot i el seu èxit, i les seues possibilitats, la fotografia continua passant desapercebuda per a una part de la comunitat científica.

Aquest monogràfic navega a través de la història de la fotografia i la ciència. Ens mostra com grans figures de la història, com Charles

Darwin, ja van veure en la fotografia una poderosa aliada. I, a més, destaca alguns dels camins pels quals la imatge fotogràfica transita en l'activitat científica actual. És del tot impactant recórrer com de transversal i necessària ha estat –i serà– la contribució de la fotografia per a l'avenç de la ciència.

© Mètode 2023 - 116. Instants de ciència - Volum 1 (2023)

Roberto García Roa, investigador del Cavanilles, guardonat en els concursos fotogràfics de la British Ecological Society i la Royal Society

Unitat de Cultura Científica i de la Innovació
5 de desembre de 2018

Roberto García Roa, investigador d'Etologia a l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva (Universitat de València), ha estat subcampió (overall runner-up) del concurs de fotografia anual que convoca la British Ecological Society. Fins a quatre de les seues imatges de naturalesa han estat distingides. A més, també ha sigut subcampió d'una de les categories en el concurs anual de fotografia de la Royal Society

Living fossil mostra un individu de *Cerastes vipera* fotografiat al Marroc.

En concret, la fotografia Living fossil, és amb la que ha rebut el guardó de subcampió. Aquesta imatge il·lustra “la increïble adaptació que algunes serps mostren en les seues escates per amagar-se en l'arena com a mètode d'aguait i defensa”. Es tracta d'un individu de *Cerastes vipera* fotografiat al Marroc. “És fascinant com algunes fotografies gairebé deixen entreveure com l'evolució opera a la natura. Les escates d'aquesta espècie són útils estructures que funcionen com pales perquè aquestes serps es puguen enterrar”, explica el científic del Cavanilles.

A més, amb la seua fotografia Web of life, Roberto García Roa ha guanyat també el primer premi de la categoria macro (Up close and personal). Presa a Espanya, es tracta d'una aranya teixint la seua tela: “La meua intenció era expressar

el preciós i fràgil que és el món d'allò invisible, dels artròpodes, els quals són de vegades injuriats socialment malgrat el seu paper clau en l'equilibri dels ecosistemes”.

Dues fotografies més de l'investigador han estat premiades amb menció honorable en la categoria Individus i Poblacions ('Individuals and Populations') amb la fotografia Protection, i en la categoria L'Art de l'Ecologia ('The Art of Ecology') amb la fotografia Fireworks.

“Ha estat una enorme satisfacció veure la positiva valoració del jurat sobre les meues fotografies. Felicite la resta de premiats i la British Ecological Society per la seua implicació en aquest tipus de concursos que acosten a la societat la bellesa i singularitats que la naturalesa ostenta.” A més, cal destacar que l'investigador és el quart any consecutiu que recull premis en aquest concurs des que el 2015 en va guanyar el premi absolut.

Roberto García Roa ha guanyat diferents premis de fotografia científica a la British Ecological Society, com el de la categoria 'Up close and personal' el 2017, en la categoria 'Ecosystems and Communities' de la British Ecological Society el 2016 i el primer premi el 2015. Les seues fotografies han estat seleccionades també en anys anteriors en concursos com el de la Royal Society o el de la BMC Ecology.

Les imatges guanyadores es mostraran en la Conferència anual de la Societat, a Birmingham el proper mes de desembre, en la qual participaran al voltant de 1.500 científics de més de 40 països.

Fundada el 1913, la British Ecological Society (BES) és la societat ecològica més antiga del món. Promou l'estudi de l'ecologia a través de les seues sis revistes acadèmiques, conferències, beques, iniciatives educatives i treballs polítics. La societat compta amb 6.000 integrants de més de 120 països diferents.

Mars.

Royal Society

Roberto García Roa també ha tingut èxit en el concurs de fotografia anual celebrat per la Royal Society, en el qual ha sigut subcampió (Highly commended) de la categoria Ecologia i Ciències Ambientals ('Ecology and Environmental Science') amb la seua fotografia Mars, en la qual un grup d'Òrix descansa en una planura de Namíbia i es reflecteix un ambient que podria ser la superfície de Mart.

“Concursos com aquests ajuden a acostar el món científic a la societat i promouen el coneixement i la conscienciació del medi natural que ens envolta”, diu l'investigador.

RECULL DE PREMSA

Acompanyem aquest full informatiu amb un recull de premsa, el número 205 dins de la col·lecció, que porta el títol “Coipú”.

S’ha confeït amb informacions publicades entre el desembre del 2010, la més antiga, i el febrer del 2026, als diaris El Punt Avui, Diari de Girona, La Vanguardia, El Periódico i als digitals Empordà i Vilaweb..

Aquestes informacions fan referència a l’expansió del Coipú (*Myocastor coypus*) pel territori de Catalunya. Aquesta espècie originària de Sud-amèrica va començar a crear poblacions a Europa per exemplars escapats, o deixats anar, de granges dedicades a la seva cria per a la pel·leteria. Es considera una espècie invasora.

A Catalunya ha entrat procedent del sud de França per dues zones, la vall d’Aran, on no ha aconseguit prosperar, i l’Empordà, on ha trobat condicions més favorables.

Durant el primer viatge del grup d’ornitologia de l’ANT fet el desembre de l’any 2000, a la Camarga, un dels cotxes de la comitiva va atropellar un exemplar de Coipú. Aleshores ja hi havia una gran població establerta en aquest parc natural.

La informació més antiga del recull de premsa, de l’any 2010, fa referència a la lluita contra aquesta espècie invasora a l’estany de Salses, a la Catalunya Nord.

Les informacions del 2025 ja fan referència a l’aproximació d’exemplars de coipú a rius propers a l’àrea metropolitana de Barcelona.

Com a complement del recull de premsa reproduïm a continuació dues informacions extretes de la web del CREA. La primera fa referència al coipú i la segona al criteri que es fa servir per denominar a una espècie com a invasora.

25/02/2025

La invasió del coipú ja pica a la porta de la regió metropolitana de Barcelona

Myocastor coypus EXOCAT

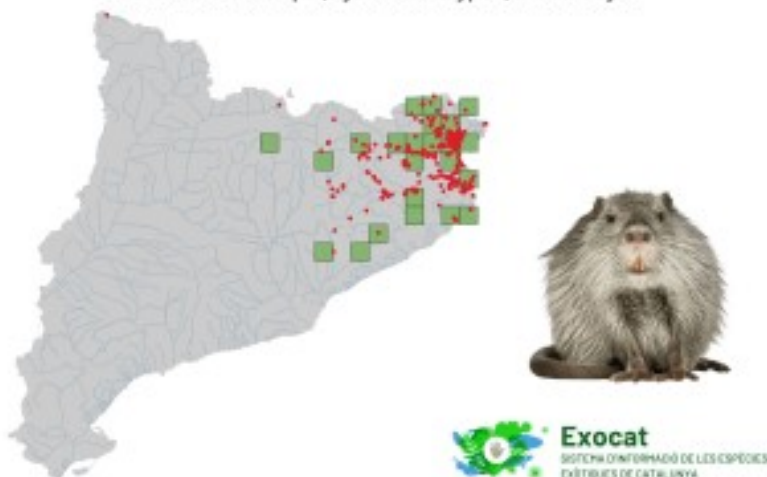
[El coipú és un rosegador que va ser introduït a Catalunya a principis del segle XX, i que des dels 2000s està avançant des de l’est del territori. Ara, se n’han detectat alguns espècimens al riu Congost per primera vegada, i a la Tordera després d’un parell de dècades desaparegut, tal i com han pogut verificar els nostres experts i expertes en espècies invasores. Això indica que l’expansió està a les portes de la regió metropolitana de Barcelona i les prediccions

apunten que acabarà entrant-hi. Desgranem les claus d’aquesta invasió.

El coipú (*Myocastor coypus*) és un animal que recorda a un castor o una rata aquàtica de gran mida; és originari d’Amèrica del Sud i està expandint-se per tota Europa, des de que va ser introduït per a la seva cria per a aprofitar-ne la pell, a partir de la segona meitat del segle XIX. A Catalunya, es van anar documentant escapaments des d’aquestes granges a partir dels anys 70, però una nova font de coipús provinent de França ha estat la clau de l’actual invasió. Van arribar en dues incursions: des de la Vall d’Aran i des de l’Empordà; la primera sembla estar frenada per les baixes temperatures, però per l’Empordà han trobat una camí més favorable. Els punts clau d’aquest èxit són el clima suau i el fàcil accés a menjar. El seu mitjà de transport preferit per avançar són els rius, els quals utilitza com a ruta de dispersió.

“El coipú té una alta fecunditat, així que quan arriba a zones de clima prou bo i amb menjar, cosa que ha trobat a Catalunya, és poc probable que s’aturi l’expansió”, explica Marc Riera, investigador del CREA. Segons l’expert, “aquesta situació provoca que el coipú es pugui estendre pel litoral català, fins Barcelona, i més enllà; ja hi ha algunes cites al País Valencià”.

Distribució del Coipú (*Myocastor coypus*) a Catalunya

Mapa de distribució del Coipú (*Myocastor coypus*) a Catalunya. Font: EXOCAT

Avisos a EXOCAT

L’equip de recerca en espècies invasores del CREA, que lidera Joan Pino, coordina una xarxa de seguiment d’espècies exòtiques i invasores coneguda com EXOCAT. És una iniciativa del Departament de Transició Ecològica que porta funcionant diversos anys i que ha permès recollir nombroses dades sobre les invasions al país i oferir manuals i iniciatives per a la seva gestió.

Respecte al coipú, les bases de dades de l’EXOCAT compten amb gairebé 150 observacions el darrer any, que s’estenen principalment per la província de Girona (on s’està fent una campanya intensa d’erradicació). S’hi afegixen també les recents cites del coipú al riu Congost i a la Tordera.

Pèrdues de biodiversitat autòctona

Malgrat que sembli un rosegador inofensiu, el coipú està tenint un greu impacte sobre les zones humides de tots els països on ha arribat i és per aquest motiu que la coneguda Unió Internacional per a la Conversació de la Natura (IUCN) l’ha inclòs en la llista de

les 100 espècies exòtiques més nocives de tot el món. En primer lloc, competeix per recursos com el menjar o els caus amb els animals autòctons que viuen a les zones humides, i que paral·lelament estan patint una situació d'alta vulnerabilitat per culpa del canvi climàtic. En segon lloc, provoca impactes en les espècies vegetals dels llocs on viu i dels cultius propers, ja que es menja la base de les tiges de les plantes i excava per arribar també a les arrels.

Malauradament, un cop una espècie exòtica esdevé invasora en un territori la seva erradicació total és gairebé impossible. Per això, els nostres experts insisteixen que cal apostar per una bona vigilància i control de les espècies potencialment invasores i així podem evitar la seva arribada. I és que hem de tenir present que molts animals han estat introduïts intencionadament, com el mateix coipú que segueix avançant cap al sud.

Verónica Couto Antelo

Tècnica de Comunicació del CREA fins el 2025. Apassionada del món natural i la seva divulgació. Biòloga (UB), màster en comunicació científica (BSM-UPF) i estudiant Humanitats (UOC).

03/03/2023

Què és una espècie invasora?

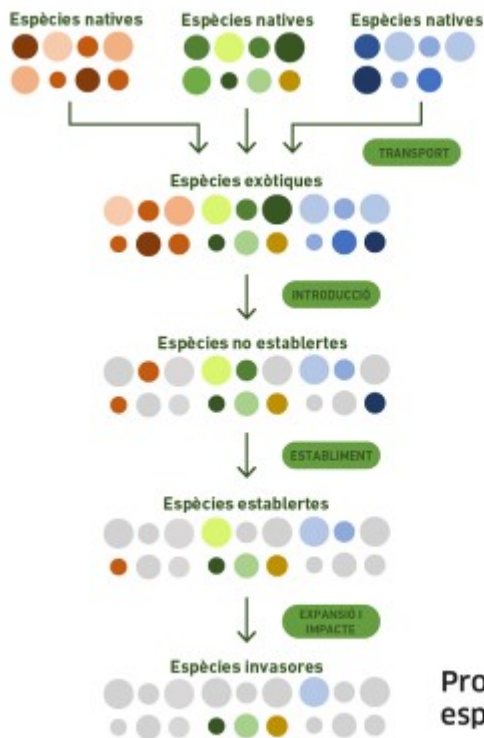
De manera natural els animals i les plantes van conquerint nous espais a través de les migracions o la dispersió de les llavors, entre d'altres. En aquests casos el desplaçament al llarg dels anys és d'uns pocs quilòmetres, però pot multiplicar-se quan hi apareix un nou factor en joc: l'espècie humana. Els Homo sapiens hem fet viatjar milers i milers de quilòmetres a algunes espècies de fauna i flora i les hem introduït en regions molt allunyades del seu punt d'origen. Per posar un exemple, la vespa asiàtica va viatjar gairebé 15.000 km, des de la Xina fins a Bordeus, transportada per mar en

un carregament de ceràmica. Fora d'un món globalitzat això probablement no hauria passat mai.

La globalització multiplica les probabilitats de tenir espècies invasores

Tan bon punt una espècie posa "el peu" en una nova regió se la coneix com a espècie exòtica. La majoria d'exòtiques no duren gaire temps en el nou territori, no aconsegueixen conquerir-lo, perquè el clima i les característiques del medi són diferents de casa seva. El problema és que en les últimes dècades el major intercanvi de mercaderies i persones, la internacionalització de l'economia, el canvi climàtic i l'artificialització del paisatge han accelerant enormement el ritme d'introducció d'espècies exòtiques, multiplicant alhora la probabilitat que algunes d'elles siguin capaces de conquerir el nou espai, s'hi estableixen i acabin provocant impactes en el territori de destí. Quan això passa, parlem de que l'espècie exòtica ha passat a ser una espècie invasora.

D'exòtica a invasora en 3 passos

El camí perquè una espècie exòtica passi a ser invasora té tres estadis:

INTRODUCCIÓ:

Algunes espècies exòtiques s'introdueixen en el medi natural, on poden reproduir-se de manera ocasional.

ESTABLIMENT:

Algunes espècies adventícies o no establertes aconsegueixen establir poblacions al territori receptor que es mantenen sense cap intervenció humana.

EXPANSIÓ I IMPACTE:

Algunes espècies naturalitzades o establertes esdevenen invasores perquè aconsegueixen expandir-se pel territori receptor, gràcies a una gran capacitat reproductiva i de dispersió. En aquest procés d'expansió, algunes d'aquestes espècies poden causar impactes ecològics i socio-econòmics importants.

Verónica Couto Antelo

Tècnica de Comunicació del CREA fins el 2025. Apassionada del món natural i la seva divulgació. Biòloga (UB), màster en comunicació científica (BSM-UPF) i estudiant Humanitats (UOC).

LLISTA DE PRIMERES OBSERVACIONS D'ESPÈCIES ESTIVALS

Colltort (*Jynx torquilla*). Vicenç Roig. 8/2/2026. Can Roig.

Una de les activitats que realitza cada any el grup d'ornitologia és la llista de les primeres observacions d'aus estivals. Es tracta de recollir la primera observació de cada espècie dels diversos observadors locals.

Algun any, a finals del mes de febrer, ja es poden observar exemplars d'Oreneta cuablanca. En canvi, aquest any no s'han pogut detectar en el nostre entorn exemplars d'aquesta espècie fins a mitjans de març.

Algunes espècies, en el nostre entorn, no es detecten fins ben entrat l'estiu. D'altres, que només s'observen de pas, durant la migració, si no es detecten en el pas de la primavera no es poden tornar a detectar fins al setembre o l'octubre.

Podeu comunicar les vostres observacions (espècie, dia, hora, lloc i observadors) al grup d'ornitologia.

Algunes de les espècies més interessants i habituals per a comunicar serien:

Àguila marcenca, Falcó mostatxut, Tórtora, Cucut, Xot, Enganyapastors, Siboc, Falciot negre, Ballester, Abellerol, Colltort, Oreneta vulgar, Oreneta cuablanca, Oreneta cua-rogenca, Rosinyol, Cotxa cua-roja, Bitxac rogenç, Mosquiter pàl·lid, Mosquiter de passa, Corriol petit, Bosqueta vulgar, Tallarol de garriga, Tallareta comuna, Còlit gris, Gaig blau, Papamosques gris, Mastegatxes, Capsigrany i Oriol.

Àguila marcenca (*Circaetus gallicus*). Vicenç Roig. 23/3/2026. Can Gallina.

Algunes espècies d'aquesta llista que eren habituals, en els últims anys no s'han pogut detectar.

En canvi, per exemple, l'Oreneta cua-rogenca, que només es veia en migració, en els últims anys és nidificant en el nostre entorn.

Si hi voleu col·laborar, per a comunicar-ho podeu venir a les reunions del grup d'ornitologia, també podeu donar les dades a un membre del grup o ho podeu enviar per correu electrònic a l'adreça de la nostra associació:

ant.laformiga@gmail.com

També podeu entrar les vostres observacions al projecte Observacions ornitològiques de l'ANT dins de la plataforma Minka. S'hi pot entrar des del web de l'ANT i, si no ho heu fet, cal registrar-se. És a l'adreça següent:

<https://minka-sdg.org/projects/observacions-ornitologiques-ant>

Cotxa cua-roja (*Phoenicurus phoenicurus*). Vicenç Roig. 28/3/2026. Torrelletes.

Una altra opció és integrar-se al grup de WhatsApp d'ornitologia i comunicar-ho a dins del grup com qualsevol altra observació interessant.

Es pot fer en aquest enllaç:

<https://chat.whatsapp.com/LJBRvkfrblbBzyDtpEXYiK>

Després, com cada any, es publicarà la llista de primeres observacions d'aus estivals a Torrelles de Llobregat en aquest full informatiu.

A finals de març ja s'ha rebut comunicació al grup d'ornitologia d'observacions d'**Oriol** (*Oriolus oriolus*), **Colltort** (*Jynx torquilla*), **Ballester** (*Tachymarptis melba*), **Oreneta cuablanca** (*Delichon urbica*), **Oreneta comuna** (*Hirundo rústica*), **Oreneta cua-rogenca** (*Cecropis daurica*), **Mosquiter de passa** (*Phylloscopus trochilus*), **Xot** (*Otus scops*), **Àguila marcenca** (*Circaetus gallicus*) i **Cotxa cua-roja** (*Phoenicurus phoenicurus*).

COMUNICAT SOBRE EL PARC NATURAL DE COLLSEROLA

La Plataforma Cívica per a la defensa de Collserola ens ha fet arribar el comunicat, que reproduïm a continuació, sobre les mesures adoptades pel Govern de la Generalitat en la seva lluita contra la propagació de la pesta porcina africana i la població de senglars al Parc Natural de la Serra de Collserola.

18-03-2026

Denunciem les mesures desproporcionades i ecocides que s'apliquen contra el senglar i contra Collserola

Les entitats ecologistes i de defensa del medi natural de Collserola expressem el nostre profund desacord amb les mesures extremes impulsades pel Govern de la Generalitat contra el senglar al Parc Natural de la Serra de Collserola, justificades sota el pretext de prevenir la propagació de la pesta porcina africana (PPA).

Considerem que la resposta adoptada combina tancament del parc, restriccions generalitzades i plans d'eliminació massiva d'animals, configurant una política clarament desproporcionada des del punt de vista sanitari, ecològic i ètic.

Una resposta sanitària que es converteix en extermini

La matança massiva de senglars com a mesura preventiva no pot presentar-se com una solució tècnica. Es tracta d'una resposta extrema que ignora principis bàsics de proporcionalitat.

Des d'una perspectiva ètica, aquesta política és difícilment defensable. En el cas de la ramaderia, la societat tampoc comprèn que calgui eliminar tot un ramat si només s'ha detectat un cas puntual d'infecció. Igualment, aquest mateix criteri s'està aplicant a la fauna salvatge sense cap debat públic ni reflexió moral. La vida dels animals silvestres no pot ser considerada prescindible simplement perquè el govern prioritzi uns interessos econòmics vinculats al sector porcí industrial. El fet és que trastoca greument els ecosistemes d'un Parc Natural.

El dret del senglar a viure a Collserola

El senglar és una espècie autòctona dels ecosistemes mediterranis i forma part del funcionament ecològic dels boscos de Collserola. La seva presència en un espai natural proper a una gran metròpoli no és una anomalia, sinó la conseqüència natural de l'existència d'un ecosistema viu.

Collserola és l'únic gran espai natural continu que queda a l'entorn de Barcelona i actua com a refugi de biodiversitat per a centenars d'espècies. Defensar aquest espai implica també reconèixer el dret dels animals salvatges que hi viuen a existir i formar part del seu equilibri ecològic.

No estem en contra d'un control cinègic puntual i justificat, quan hi ha situacions concretes que ho requereixen. El que rebutgem és la normalització d'una política d'extermini massiu com a mecanisme de gestió.

El tancament del parc: una mesura contraproductiva

El tancament generalitzat del Parc Natural de Collserola té, a més, conseqüències negatives que posen en qüestió la seva utilitat real.

En primer lloc, impedeix la realització de seguiments científics de fauna i biodiversitat, programes de monitoratge ecològic i projectes de recerca universitària que són essencials per conèixer l'estat dels ecosistemes i orientar correctament les polítiques de conservació. Paralitzar aquests treballs significa debilitar la capacitat de gestionar el parc amb criteris científics.

En segon lloc, les restriccions comporten també la suspensió de treballs forestals i altres actuacions de gestió ambiental, incloses tasques de restauració d'hàbitats o de manteniment del territori. En un espai natural sotmès a fortes pressions ecològiques, aturar aquestes activitats pot generar nous problemes ambientals.

Finalment, les restriccions afecten sobretot la ciutadania que utilitza el parc per caminar, córrer o anar en bicicleta, mentre continuen funcionant habitatges, restaurants, equipaments o el transport públic dins del mateix espai natural. Aquesta contradicció posa en evidència la manca de coherència de la mesura.

Una narrativa que criminalitza la fauna salvatge

La insistència a presentar el senglar com el principal risc sanitari desvia l'atenció del veritable problema estructural: el model de ramaderia porcina intensiva, altament concentrat i amb impactes ambientals i sanitaris molt importants.

Externalitzar els riscos d'aquest model productiu sobre la fauna salvatge i els espais naturals protegits és una estratègia injusta i ambientalment irresponsable.

Per una gestió basada en la convivència amb la natura

Davant aquesta situació, reclamem:

- l'aturada immediata de qualsevol estratègia d'eliminació indiscriminada de senglars al Parc Natural de Collserola
- que qualsevol mesura de control es basi en criteris científics, selectius i proporcionats
- que es deixi de criminalitzar la fauna salvatge com a resposta simplista a problemes derivats del model productiu
- que es promogui una gestió responsable de la biodiversitat, basada en la convivència amb els ecosistemes naturals

Collserola és molt més que un espai de lleure per a la ciutadania metropolitana. És un ecosistema complex i fràgil que requereix polítiques de conservació coherents i respectuoses amb la vida que hi habita.

La defensa del parc passa també per rebutjar mesures que banalitzen la vida dels animals i redueixen la natura a un simple obstacle davant interessos econòmics.

Per a més informació contacteu:

Josep Lluís Moner: 687404965 Oleguer Farràs Jané: 640154176 (14-20h)

Cites d'Oleguer Farràs Jané, portaveu de la Plataforma Cívica per a la Defensa de Collserola:

Sobre l'extermini del senglar: "No es pot convertir una crisi sanitària en una política d'extermini de la fauna salvatge. Collserola és un parc natural, no un espai on la biodiversitat es pugui eliminar per comoditat administrativa."

Sobre la incoherència del tancament del parc: "És una paradoxa que es tanqui el parc a la ciutadania i als científics que estudien la biodiversitat, mentre altres activitats econòmiques continuen funcionant amb normalitat dins del mateix espai natural."

Sobre el rerefons: "La fauna salvatge està pagant el preu d'un model de ramaderia industrial que prefereix assenyalar els animals del bosc abans d'afrontar els seus propis riscos sanitaris."

<https://defensecollserola.blogspot.com/> <https://www.collserola.org/>

COLEÒPTERS

A l'inici de la primavera és un moment òptim per veure aquests dos escarabats negres damunt de les flors. Son molt similars, ambdós negres, rodanxons, amb taquetes blanques i d'aspecte pelut.

També tenen costums semblants, quan són adults s'alimenten de nèctar i pol·len de les flors i quan són larves, de les arrels dels arbres.

Oxythyrea funesta o **Escarabat del sudari** té puntets blancs a tot el cos, mentre *Tropinota squalida* o **Escarabat de les flors** no té taques blanques a la part inicial del cos (pronot), té un aspecte més quadrat i té molt marcada una línia mitja al pronot i vàries a l'abdomen.

Al projecte **Invertebrats de Torrelles de Llobregat**, dins de la plataforma de ciència ciutadana Minka, hi ha introduïdes 38 observacions de l'escarabat del sudari i 10 observacions de l'escarabat de les flors, a finals de març del 2026.

El total d'observacions dins de Minka, incloses les recollides en altres localitats, de l'espècie *Oxythyrea funesta* és de 166.

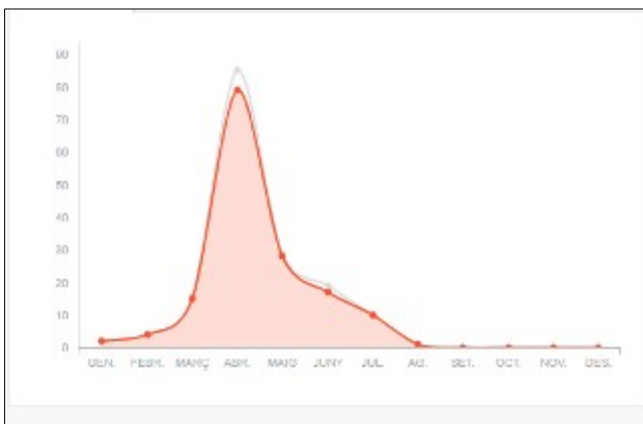
En canvi el nombre d'observacions de *Tropinota squalida* és molt menor, 17 en total, incloent les d'altres indrets.

La plataforma Minka ens permet saber, mitjançant gràfiques, l'estacionalitat de les observacions introduïdes, cosa que permet, ni que sigui de forma aproximada, la temporada en què es pot observar al medi natural.

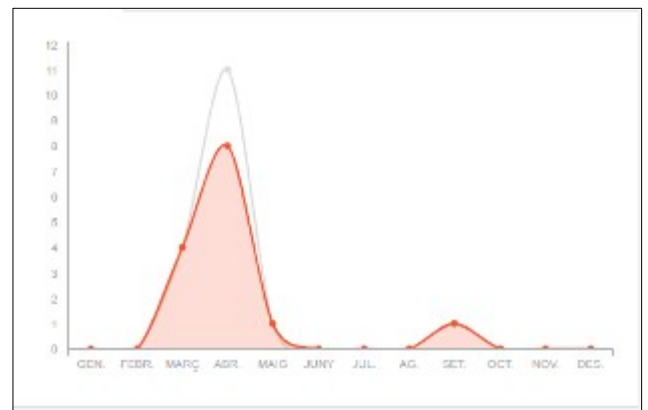
Una altra gràfica de Minka permet entrar a veure l'historial de les observacions introduïdes. En el cas de l'escarabat del sudari s'inicia el 2016 i, en canvi, el de l'escarabat de les flors comença el 2019, ja que hi ha menys observacions.

Les gràfiques incorporen en fosc el nombre d'observacions introduïdes i, en vermell, les verificades.

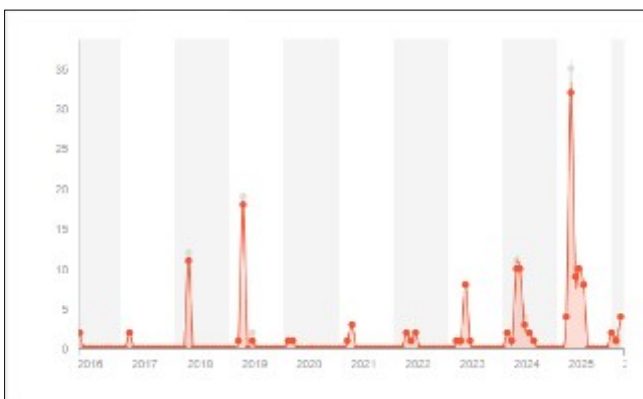
Imatges de Neus Planas.

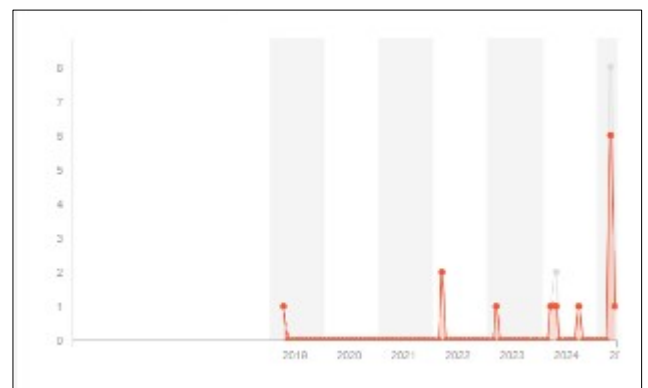
Estacionalitat de l'Escarabat del sudari (*Oxythyrea funesta*)

Estacionalitat de l'Escarabat de les flors (*Tropinota squalida*)

Historial a Minka de l'Escarabat del sudari (*Oxythyrea funesta*)

Historial a Minka de l'Escarabat de les flors (*Tropinota squalida*)

GLOSSARI

Des de la redacció d'aquest full informatiu hi ha la intenció d'anar publicant cada mes una relació de mots que facin referència a la fauna, la flora, les activitats del camp i del bosc o, simplement, a la vida quotidiana del passat, que no arriben a les noves generacions.

Aquesta pàgina l'hem titulat Glossari, en referència a la segona accepció de l'entrada del Gran Diccionari de la Llengua Catalana .

Continuem aquesta secció, iniciada en el full informatiu del desembre del 2025, amb les següent paraules: **Capçada** (tros de terra conreada)(4a accepció), **Desemboscar** (treure llenya del bosc)(2a accepció), **Escaler** (animal de càrrega situat entre els braços del carro), **Estellador** (qui estella), **Rafal** (cobert per fer ombra), **Sínia** (màquina per treure aigua del pou amb força animal)(1a accepció) i **Travesser** (canya gruixuda per relligar les gàbies de canyes d'un conreu)(3a accepció).

CAPÇADA f.

|| 1. Conjunt de les branques d'un arbre (or.); cast. copa. Semblant a la capçada d'un pi, Canigó IV. Semblaven arbres capgirats, que tinguessin les rels en l'aire i la capçada en terra, Ruyra Parada 168.

|| 2. Cordillet amb què s'ajunten els caps dels fulls en enquadrar el llibre, i que està a cada cap del lloc; cast. cabezada.

|| 3. La part més elevada d'un terreny que fa pendent (Vall d'Àneu).

|| 4. Trosset de feixa que es rega i es prepara per sembrar-hi una casta d'hortalissa (Costa de Llevant, Pla del Llobregat); cast. bancal.

|| 5. El darrer casell o taula d'un camp, seguint el curs de les aigües (Alberic, ap. Rev. Val. Fil. II, 74).

Etim.: del llatí capitiāta, derivat de caput 'cap'.

DCVB Diccionari català - valencià - balear
tr.

DESEMBOSCAR v.

|| 1. Fer sortir del bosc el qui estava emboscat; cast. desemboscar. a) refl. Sortir del bosc o del seu amagatall el qui estava emboscat.

|| 2. Treure la llenya, suro, etc., del bosc i portar-ho fins al carregador o un altre lloc (Empordà, Garrotxa, Ripollès, Montseny). Per a desemboscar, apilar llenya, estellar teya, Girbal Oratjol 49.

|| 3. Despullar dels arbres un lloc poblat de bosc; cast. desboscar.

Fon.: dəzəmbuská (pir-or., or.); dezamboská (occ.).

DCVB Diccionari català - valencià - balear

ESCALER m.

Animal que en una riata va a l'escala, o sia, entre els braços del carro (or., occ.). En Peretó... feya la carrera de Vilafranca ab sa galera y cinch matxos agegantats y l'escaler sis, Vilanova Obres, VIII, 109.

Fon.: əskələ (or.); askalé (occ.).

Etim.: derivat de escala.

DCVB Diccionari català - valencià - balear

ESTELLADOR, -ORA m. i f.

Qui estella; cast. astillador. A cops de peu, a falta de mall, los esvoranquen, | amb pedres tasconant-los a tall d'estellador, Atlàntida VI.

Fon.: əstəʎəðó (or.).

DCVB Diccionari català - valencià - balear

RAFAL m.

Cobert de teulada o enreixat de ferros o fustes, sostingut per pilars, generalment davant el portal o en el terrat d'una casa, per a defensar de la pluja, del sol, etc. (Reus, Ribera d'Ebre); cast. cobertizo, emparrado. En lo frontispici de dita casa... se troba un rafal cubert o volada de setse pams cusit a la mateixa casa al nivell del primer pis, sostingut de pilars de mahons..., doc. a. 1799 (Aguiló Dicc.). La llenya... a braçat cada una, en un dir Jesús, podem entrar tota la del rafal, Moreira Folk. 50. a) Fer rafal: fer pont les branques dels arbres d'un caminal (Fabra Dicc. Gen.).

Etim.: V. ràfec.

DCVB Diccionari català - valencià - balear

SÈNIA o SÍNIA f.

|| 1. Màquina per a elevar aigua subterrània, composta d'una roda horitzontal (rodet) amb braços, moguda per una bístia que volta, i amb la qual engranen les dents d'una roda vertical que en rodar mou una sèrie de catúfols disposats al llarg d'un rest o cadena sens fi, la part inferior de la qual va submergida dins l'aigua del pou on la màquina està instal·lada; cast. noria. Si entram en l'ort e veem l'ase qui mena la cènia, Llull Blanq. 26, 3. Hauia un hort en què un bou trehia aygua de una sínia, Llull Felix, pt. vii, c. 6. Pot encara... fer alcapç... e pous, e çafaregs, e cènies, e cèquies, Cost. Tort. VI, iv, 11. Com una galiota de moros era estada vers les mars de Tarragona e y havia guasta certa çènia, doc. a. 1390 (Ardits, i, 3). Un fadrí porà traure tanta aygua com una cínia trau, doc. a. 1452 (BSAL, vi, 47). Si ets ases pensassen, seria cosa de fer rodar a ses sínies ets homos, Roq. 21. || 2. Canó cairat, vertical, de fusta, amb uns caixonets a dintre que puguen la farina de les moles del molí d'aigua i la fan anar dins el torn (Artà). || 3. Tros de terra regat artificialment per conrar-hi hortalissa (Gir., Pineda, Benissanet, Calasseit, Villa-Carlos); cast. huerto.

Fon.: sèniə (Gir., Pineda); sínia (Tortosa, Guardamar); sènia (Riba-roja, Calasseit, Benassal, Morella, Cast., Val., Pego, Sanet); sèniə (Sueca, Alcoi); sèniə (Vila d'Eivissa); sèni (Ross., pagesia d'Eivissa); sínia (Cardona, Solsona, Igualada, Pla del Llobregat, Penedès, Camp de Tarr., Ciutadella); sínia (Ll., Maó); sèna (Vinaròs, Benicarló).

Etim.: de l'àrab saniya, 'pou d'on la roda treu aigua per a regar'.

DCVB Diccionari català - valencià - balear

TRAVERSER m.

1. adjectiu Posat de través, transversalment. Planteu un parell d'estaques i claveu-hi una llata travessera. Un carrer travesser.

2. Objecte posat o destinat a ésser posat de través en algun lloc.

3. Peça de fusta, de ferro, etc., que va d'un costat a un altre d'un moble, d'una màquina, d'un aparell, d'una eina, etc., travant les peces que van al llarg o de dalt a baix. Els travessers d'un llit, d'una cadira. El travesser d'un bastiment.

4. Coixí de dormir que agafa tota l'amplària del llit.

5. Peça de roba gruixuda o d'un material absorbent que hom col·loca de través al llit dels infants o dels malalts entre el llençol de sota i el matalàs.

6. adoberia Llata.

Etimologia: de través 1a font: s. XIV, Jaume I

GDLC Gran Diccionari de la Llengua Catalana

CALENDARI DE REUNIONS

Dilluns, 20 d'abril del 2026, a les 21,30 hores, a la masoveria de can Sostres. **Reunió del grup d'ornitologia.**

Dilluns, 20 d'abril del 2026, a les 22 hores, a la masoveria de can Sostres. **Reunió de junta directiva.**

Les reunions de la junta directiva de l'ANT són obertes a la participació de tots els membres de l'associació, amb veu i sense vot.
Les reunions del grup d'ornitologia són obertes a la participació de totes aquelles persones que tinguin interès en el món de les aus.

ACTIVITATS DE L'ANT

dissabte, 11 d'abril del 2026,
a les 9 del matí

Passejada botànica de primavera

Sortirem a les 9 de la Creu de Sant Pau i caminarem fins al coll de Can Valent per tornar passant per la masia de Can Mas, tot observant la variada flora dels marges i dels camps de conreu, en un assau recorregut d'una 3 kilòmetres i una durada màxima de 2 hores.

Hui de portar:

- Calçat adequat
- Aigua
- No pararem per menjar, veniu esmorzats o porteu alguna cosa lleugera per picar.
- No s'accepten mascotes

Us hi esperem!!

surt a VEURE els ocells

24a Marató ornitològica Torrelles de Llobregat dissabte, 25 d'abril del 2026, al matí

Informació i inscripcions:
fins al 20 d'abril
T. 648887943
ant.torrelles@gmail.com
www.anttorrelles.org

dissabte, 30 de maig del 2026
a les 9 del matí
a can Sostres

Caixes niu per als ocells

Sortida de control de nidificació

Sortida de camp organitzada pel grup d'ornitologia per revisar les caixes niu instal·lades en el nostre entorn i controlar-ne la nidificació.
És una activitat oberta al públic en general, especialment als menors.
Podran observar, si'n hi ha, ou i post de l'ocell que hi nidifiquen.

Organitzada pel grup d'ornitologia de l'

Dissabte, 11 d'abril del 2026. **Passejada botànica de primavera.**

Diumenge, 12 d'abril del 2026. **Observació d'ocells al parc de can Coll.** Dins del projecte "Els ocells dels jardins" de l'ICO:

Del divendres, 24 al dilluns, 27 d'abril del 2026. **BioDiverCiutat 2026.** Recollida d'observacions de tota mena d'espècies a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Totes les espècies observades i pujades a la plataforma Minka s'incorporaran a aquest projecte que competeix de forma amistosa amb altres ciutats del món. Si no ho heu fet abans, cal inscripció a la plataforma. Col·laboreu-hi i entreu-hi les vostres observacions.

Dissabte, 25 d'abril del 2026, de les 6 a les 13 hores. **24a Marató ornitològica torrellenca.** Activitat organitzada pel grup d'ornitologia a la qual cal inscripció per participar-hi.

Dijous, 30 d'abril del 2026. Finalitza el termini per respondre a les dues fotografies corresponents al mes d'abril del **25è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus.** Amb motiu de la celebració de l'edició 25a, s'ha afegit un nou premi per al primer classificat amb residència a Torrelles de Llobregat. Si voleu participar en aquesta edició del concurs demaneu de rebre les fotografies per correu electrònic a l'adreça: salessergi@gmail.com

Diumenge, 17 de maig del 2026, al parc de can Coll. **Seguiment de la nidificació dels ocells a les caixes niu del parc de can Coll.**

Dijous, 21 de maig del 2026, a les 9 hores, a can Sostres. **Seguiment de la nidificació de les caixes niu.** Organitzada pel grup d'ornitologia.

Dissabte, 30 de maig del 2026, a les 9 del matí, a can Sostres. **Seguiment de la nidificació de les caixes niu.** Organitzada pel grup d'ornitologia. I oberta a la participació de menors.

WHATSAPP DEL GRUP D'ORNITOLOGIA DE L'ANT

Des del grup d'ornitologia es vol potenciar el grup de WhatsApp on es poden compartir totes les observacions i informacions relacionades amb les aus de Torrelles de Llobregat.

Aquest és l'enllaç on totes les persones interessades en conèixer els ocells del nostre entorn es poden integrar al grup.

<https://chat.whatsapp.com/LJBRvkfrblbBzyDtpEXYiK>

Feu-lo servir per comunicar les vostres observacions de l'avifauna del nostre entorn.